

میلعلوھ

؟دنتسہ ی کی فووستو نافر ع ایآ

فووستو نافر ع مطبار

رائآ زا ہنفر گرب:

ی نارہت ی نیسد ن یسد دمحم دّیس جاد اللہ قیآ ہملاء ترصد

و

ی نارہت ی نیسد ن سحم دمحم دّیس جاحلا اللہ قیآ ترصد

امہر سد اللہ سّدق

مِحْرًا نَمَحْرًا لَللّٰهِ مَسْبُ
 نِيْمَلَعْلًا بَرَّ لَللّٰهِ دُمَحْلًا
 نِيْعَمَجًا قِنَالَخْلًا لِيْلًا شَوْعِبْمَلًا لِيْلَعُوْلًا صَلَا
 نِيْبِيْجَتْمَلًا عَابِيْصُوْلًا هَلَاو
 مِهْنَادَعًا لِيْلَعُوْلًا لَللّٰهِ نَعْلُو
 نِيْدَلًا مَوِيْدًا لِيْلًا نِيْرَخْلًاو نِيْلُوْلًا نَم

توافت هب لئاق نيمز قرشم گنهرف هكنيا اب تقيقد رد فووستو نافرء داختا اهنا

توافتم نانايزي سراف صوصخ هب نيمز قرشم گنهرف رد فراع اب ي فوصد حلاطصا هزورما
 تساهنشگ

ملاء تايفذ فشك و قد سدقا تاذ ي دوهشك اردا نآ و ،تسا ي كي فووست و نافرء تقيقد
 تيلاو رارمتسا ي طرد و ادخل و سر نامز زا ملئسم نيا و ؛تسا ي روضد مء و ي بلق تريبص اب دوجو
 دادقم و ي نرق سبوا و ي سراف ناملس نوچ نانا صاخ باحصا زا ي خرب نايه رد ،ملاسلام هيلء تيبيلها
 لمسن نيدمم و ي فعج ديزين ندر باج و ي دسا رهاظم نديبيد و ي رجه ديشر و رامت مئيم و دوسا ندي
 رصء رد و روضد نامز زا سپ و ،ي طقس يرس و ي خر ك فورعم و ي ماظسب ديزياد و ي فاد رشيد و
 ريخاوبأ ديعسوبأ و ي لو الله تمعد ماش و ي برغم سمش و ي زار يشد ظفاد نيدلاس مش هجاوخل اثما ،تبيغ
 و ي برء نيدللي يحم و ي روبايشيد راطء خيش و ي خلد دمحم نيدلال لاج انلاوم و ي رتسبش دومم خيش و
 ي نادمه ي لقيسحلام دنوخأ و لاوج و ي رتشوش ي لء ديس و مولعار حب ي دهم ديس اقا و ي رصم ضررافن با
 و ي ضاق ي لء ديس اقا و ي ناگيايلگ نيدلال امج ديس اقا و ي نلابرك دمحا ديس اقا و ي راهب دمحم خيش و
 ،ي نار هط ي نيسد نيسحدمحم ديس هملاء و دادد مشاه ديس اقا و ي طقس من سد ديس اقا و ي نابابط هملاء
 موحرم نوچ ،دناهوب ديجوت و تفرعم ناگبخن زا رگيد ي راييسب هتبللا .تسا هوب رياس و ريباد لاحب ات
 هك نارگيد و ي نادمه ي راصنا موحرم و ي ذبانج دمحم ناطلس و ي گنھا رديك رفعدمحملام دنوخأ
 دشابم چراخ هلاقم نيا ملصود زا نانا همهر كذ

دندومرفي م نينچ ي ضاق ي لء ديس اقا ،قلاخا ديجو داتسا هب عجار ي نار هط هملاء موحرم
 ي ملاء و ميظء ي هيقف ميرهاظ مولء رد ي نعي ؛دوب نافرء و مء هبنج ود ي اراد ي ضاق موحرم
 نايه عمج و ،دومذ ي طار هب رافسا هك دوبل ماكي ناسنا و لصاو ي فراع هينطاب مولء رد و ،ليلج
 دومذ ي ربهر قيقحتللي لء تقيقد ي داو هب هملكللي نعمامتبار او ،تقيرط و تعيرش و نطاب و رهاظ
 دوب

دنتخادرپي مقفل وصال صفم و لناطلا ي اهثحب و ي رهاظ بتكن تشون هب هتسويپ هك ي ياملء هب
 حبيقتار مقيرط نيا دوخن ادرگاشد دز نرد و تفرگي م هدرخ ،دنامي م ي هتد تفرعم زا نانشند هجيتنلاب و
 دومني م

دربنو مضراعمر دتخسد ،دندهي مذتيمها عرشدر رهاظ هب هك ي اهقوستم و شيوارد اب نينچم هو
 دومرفي م و دوب

«سلوك راه خدا با عدم اعتناي به شريعت كه نفس راه و طريق است، جمع ميان متضادين و يا
 متناقضين است.»

رد فرشاف جز رد هك دوب اشوك و ي عاسد تاهوركم كرت و تابتسم نايتر رد ي ردقهب شدوخ

و روز نیا شب بات تردق هکی نامشچروک و نیدناعم زا ی ضعب هکی روطه به؛ دوی لثمابرضد رما نیا دنیامنی مهذلا و دنوشی متفایشی و مک مه فجزرد صخلأاب و ماهزودرد هشیمه و دنتشادزار تقیقد، دنتک خسم ار هتسراو ی ناسنا و لیلج ی فراع ی قیقد مرهچ دنه اوخی متامهتا مهطساو به دنناوتب ات و دنتفگی م

و هماع نذل لوگی ارب ی ضاقت اهورکم کرتو ت ابحتسم به مازتلا و تدابع و دهر هجرد نیا!! «تسین مزتلم و تسین دقتعم زیچ چیه به هکتسا ی فوصد کی ی و هنرگو، تساقی رطرد مهیش اقا اللهتیا موحرم هلمج زا، تیدد و هقف ی ملاء و عجارم زا یرایسب هک میظع ی سلجم رد ی زور، دوی لدب و در ناشنایم رد ملاک و دندوب امهریغ و ی قارع نیدلاء ایض اقا و ی ناهفصا ن سحلاوبا دیس و. «ایفوصد اهیقف ن وکی نأل جزلا معذ»: دندومرف دنونشب همه هکی روطه به دنلب ی ادص اب ی ضاقت موحرم دنام ی اجه ی ضاقت موحرم تاملک زا اهل ثملابرضد دننام، نیا

یریگولج قیرط و هراما سفن ی ماهار به ملاء ی نعید ی فوصد و؛ ماکحا و تعیرش به ملاء ی نعید هیقف راگدرورپ و دومحم بر رطاخ ی اضر ی ارب ی ناسفند تایهنتشم اب دهاجم و زرابم و، ناطیش ی ماهاد زا ی نارهط هملأ ملاک ی هنتا - 1. ناسحلأا و لوطلا وذن آنم وخذ به قد تاذ تفرعم رد رصحنم طقف ی هلا ی ایلوا و لله اب ی افرع نیا ی مامت تقیرط و بتکم عیمج ضفر و ایند ملاء تارابتعا به اپ تشپ و سفن بتارم زا روبع اب هک، تسای بلق کارد و دوهش به، هیروند بجد و تملظ ملاوع زا روبع و ل لاج و لامج چرادمی ط و هراما سفن بناوش و اهتینانا و تفرعم نیا به ار نارگیل و، دندیزگی ی و ام و سدق میرد رد و هدمآ لئان راگدرورپ تاذ تفرعم دناهدرک توعد تخانش

وتی اربزا مشکی ملاء لاقم و لاق *** ناگنشر ف سفن زا ی متسگ لولم هکنم

دومرف ملاسا ی مارگلوسر هکی ییاج

2؛ «ل سرم ی بند لاو برقم کلم ی نعید لا تقو الله عم ی له»

کیدزن تردق ار لیئر بجه هک میتسه ی ییاج ام: دومرفی م دادد مشاه دیس اقا موحرم هکن انچه ای و تسای زجاء ام ی دوجو بهترم کارد ازا و، تسین نأ به نشد

مرپ دزوسب ی لجت غورف *** مرپ ریطمن نیز ی امرذ رگا

و نأ ت ایصوصذ و ی هلا ی افرع بهترم به عجار توکلم رارسا باتک مود دلج رد هدنب نیا متیلا مهادد ج بیضوت ی دودد ات نانا رانا

فأوصت و نافرع مصرع رد تسرپایند و راکم و لاتحم ی اددع ندش ادیپ

و دندما دیدپ³ ی روثن ایفسن نوچ ملاسلا مهیلع همنان امز رد رکم و هعدخ و ایرلها زا ی خرب اما و دهر و یریگه شوگ به رهاظت اب و دندومنم عجمج دوخ رود به ار مدرم، تراهط و ی حو بتکم ل باقم رد بجوم ی فوصد بقا اب و، دندروا مهارف ماوع مدرم ی ارب ار جاجوعا و فارحنا مصرع، ایند زا ضار عا رارمتسا ن انچه خیرات لوط رد هئسم نیا و؛ دنتشگ اهنا ی عقاو و ی لصا ن ابخاصد و مسا نیا ی ماندب روهظ به مصرع نیا رد تسرپایند و راکم و لاتحم دارفا و دوهش و دیجوتلها زا هتسد و دره و، تفای دندیسر

دیامنی م دای ی فوصد به، هلا مرد ریسر ناسد و هتسراو کلاس زا ی زاریشد ظفاد هجاوخ

1. 54. ص 2، ج، راونا عطم

2. 417. لزغ، ظفاد اوید

3. هیقلا مرضحیلانم حرشد ی فنیقمتلا حضور، ج 2، ص 218؛ تفسیر الصافی، ج 1، ص 118. اسرار ملکوت، ج 2، ص 117: «برای من در وقت حضور در مقام عزوجل حضرت حق، یک موقعیتی است که هیچ ملکی از ملائکه مقرب و نه پیامبری از مرسلین، تحمل آن مقام را نمی تواند بکند».

۱ ادبش شومارف، راکنیا هشیندنا هنرو *** دابش شوندروخ مزادنا هب هدابرا ی فوص
دیامرفی م رگید ی اچرد ایو

۲ ی نیرقا اب اعمع نیا تفگی مه *** ی نیمز سرد ی ور هر هگر حس
ی نیعبرا درآرب هشیندرد هک *** فاصد دوشد هگنآ بارشد ی فوص ی ا هک
هعدخو رکم و قافلها زا رگید هتسد هب، حلاص و کولسو ریسلها زا دارفا نیا لباقمرد نکیل
دزاتی م تخسد

دشابش تآ بجوتسم هک مقرخ اسب ی ا *** دشابش غی بی فاصد همه هن ی فوص دقت
۳ دشابش غورد هکره دوشد یور هیسد ات *** نایم هب دیا هبرجت کحم رگدوبشوخ
دیامرفی مزینو

درک زابه قده ابرکم داینب *** درک زاب هتقد رسد و ماد داهن ی فوص
درک زار لها اب هدیعدش ضرع هک اریز *** ملاک رد هضیبش دنکشب خرچ ی زاب
درک زاجم رب لمع هک یور هر همنرشد *** دیدپ دوشد تقیقد ماگشپ هک ادر ف
۴ درک زاینی پ ابر و دهر ز ادخار ام *** لزارد هک نادنر تملام نکم ظفاد
ی نعم نیدب، تسای کین او نعو د نیا قاصم هک تسا نآ رب هدیقع ار ن فبابرا زا یرایسب اند و
فراع قلاطا، دشاب لله اب عقب و لله اب عانف و قدس دقا تاذ ی دوهش کارد، نافر ع زا دوصقم رگا هک
ی خرربد ظافتحا افرصد روطنم رگا و ؛ تسای عقاو و ی قیقد ی قلاطا، نآ دجاو در ف هبش یورد و ی فوص
زان اگریزب و املع رب داریا و یریگه شوگ و دهر هب رهاظت و داروا زا ی اهراپ ماجنا و تاحلاطصا زا
دوشی م قلاطان او نعو هسره، روما نیا هب رهاظتم و فرحنم در فرب زاب، دشاب تعبیرش ی احص

ی نادمه یراصنا موحرم و ی نادمه ی لقیسد لام دنوخاً موحرم هب ی فوص قلاطا
ق، لاخا ی برم و ل ماک فراع الله قیا موحرم هب تبسن، رهاظ لها نیمعمع زا ی اءء: دننکی م لقت
ناشیا ءادیا ددصرد و دننشاد اور ی تشز و اوران ی اهت بسن، ی نادمه ی لقیسحلام دنوخاً، ل کلا داتسا
دندومذ باطخ ی فوص ن او نعو هبار و ا - تقو دیلقت معجرم - ی نایبرشد موحرم هب ی اهمان رد و، دندمارب
دومرف نانا خساپرد ی نایبرشد موحرم

زین ارم لاعمته ی ادخشاکی ا، تسا نآ قاصم دنوخاً لثم ی تیصخش هک تسا نآ ی فوص رگا»
۵! «دادی م رارق ی فوص هلمج زا

ناشیا ی اءء، ی نادمه یراصنا داو جدمم خیشد، ل صاو فراع، الله قیا موحرم توفزا سپزینو
ددصرد حقیقو ی اهت بسن و اهت مهت اب و، هدمونی م قرعم ل فاحم و سلجم رد ی فوص ن او نعو هبار
لام دنوخاً الله قیا موحرم تقونیا رد؛ دندمارب ی هلا ی لو نیا ی ناحور و ی ملع ت یصخش ریمدت و ن دیبوک
دنتشون میحرت سلجم هماقا ی ارب ی ایملاعا رد، دندوب زئاد زین ارب ت یعجرم هب هک، ی نادمه ی اء

۶؛ «ع ی شه اهدسی لا تملت ماسلا ی ف ملت ملعلا تام اذ»
ناشفصو رد هک نانا) تمصع تبیلها نیتسار بتکم و تیاده قیرط ناگدنیوپ زا ی ملع رگا»
و ی هلا روند ادخ هب مسقا امشد! «ض رلاا تاملط ی ف رونا الله مئنا»: دومرف ماسلا هیلع قناصر رفعد ماما
هک دیا دیدپ ماسلا رد ی فاکشد، دریمب ("! ایند تارثک تاملط و هدام ملع یاهی کیرات رد دیتیاده غارچ

۱: ماسلا و قلاصلا هیلع نیلسرما دیستعدنی ف، دنوادخش یابیز رد، ی دعسن اتسود

هرپ دزوسب ی لجت غورف *** هرپ رتارف وم رسد کچیرگا

۲ 188 ص، 5 ج، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر رتشیب ع لاطا تهج

۳ 167 ل زغ، ظفادن اوید

۴ 114 ل زغ، ن امه

۵ 323 ص. نایاترهم

۶ 233 ص، 1 ج، ن ساحملا

«دشدهاوخذ حلاصا و میمرت ماگچیه»

مَجُوتِ مَکْنِیا ناپیدو، تَسا اللّٰه یَلِیْ لَکولسد و ریسد ترورسد و موزل رب هلاقم نیا تیر وحم هک اجنآ زا مَلْسَم و رِیغْتِیلا لصال صاو فراء و ل ماک داتسا زا ناسنا یورید و تادابع و لابعفا قیاقده بسفند زا جورخ و ل ناطلاب ل یوطت بجوم فوَصت و نافرعه هلسم هب نخادرپ اذل، تَسا ل ماکت و ی قرت یاری تاملک هچرگ. دوشی م افتکا باب نیا رد حیضوت زا راقم نیدب و، دود دهاوخ ثحب روظنم و دصقم، دشدهاوخ م هک تَسا نامه دسری م هدر اگن رظن هب هک هچنآ اما، تَسا توافتم هلسم نیا رد ناگزب درفق ادصم هچ و ل صاو کلاس و ل ماک فراء درفق ادصم هچ، ن اوذع و د نیا ق ادصم نیدی قرف چیه و¹ دشابی مذن آ راکایر و رهاظتم

الله ن اوضر ی لد هملاع و لوا ی سلجم تاملک رد فوَصت و عیشت تقیقده داحتا

امهیلع ی لاعت

کولسد و فوَصت موزل هرابرد (هر) ی سلجم ی قده ملام موحرم هک نیکلاس قیوشت باتک رد زا دهاز یانعم هب ی فوَصد و، تَسا زیچک ی عیشت و فوَصت تقیقده: هک تَسا هومذ تابنا، تَسا هتشنود زا و؛ دناه دوی فوَصی گمه ملسا ملاء و، تَسا نطاب ریھت هب مز تلم و ترخا هب بغار و ایند نی لعد نی دلا ی ضر دئیس و، ی دنک م آرو و، ی سوط نی دلا ریصن هجاوخ دربی م مانه هک ار ی دارفا هلمج ریسفت بحاصد) ی لماً رید دئیس و، (نونفلا س نائفن باتک بحاصد) ی لماً دومحم دئیس و، س وواط نی دلا ماهب خیش و، ی کم دیهد خیش و، ی ناسحا روهمجی با نیا خیش و، ی لد دهف نیا و، (راحبلا ارحب هب نینمؤملا س لاجم باتک رد و. تَسا هیشخبرون هیلع هلسلسد زا هک یرتشوش الله رونی ضاق و، ی لمام دناه دوی هعیش روهشم خباشم عیمج هک دنکی م تابنا هبوق لیلاد دیوگ دیرجت حرش زا تاما باتک رد ی لد هملاع و

همه زا، دناه دوی ل ادبا رورسد و دئیس ملسا هیلع نینمؤملا ریما ترصد هک تَسا لوقنم رتاوت هب قیرط و تاضایر و کولسد بادا ن تخوما تهج هب دندمای م ملسا هیلع ترصدن آ تمدخ هب ملاء فارطا ن یفراء تاما قم رکذ و ل اوحا بیترت و دهن

خیش و، ملسا هیلع قاصد ترصد هناخرد دوی آقس هکنا هب درکی م رخی ماطسب دیزیویا خیش و تلحر ایند زا ات دوی ملسا هیلع اضرت رصدن ابرد و صلخا هعیش - زیزعلا هرس سدق - ی خرک فورعم² درک

دیوگی م درامشی م ار ریما ترصد ترخافم هکی ناچرد همار کلا جاهنم باتک رد ی لد هملاع مه و هک:

هقرف تبسند مهک هیفوَصد و، ملسا هیلع نینمؤملا ریما ترصد هب تَسا بوسنم تقیرط ملاء»³ «دندهی م ترصدن آ هب ار دوخ [هقرخ]

یوسام گنز زا تَسا نطابن دومنی فاصد فوَصت لصا

هب ندش ق لختم و، یوسام گنز زا تَسا نطابن دومنی فاصد فوَصت لصا هکنا نخسل صاد و زا همتات تعباتم و، ی نایع تفرعم و برقه ماقم هب ندیسر و، ی ناحور تلامک لیصحت و، اللّٰه قلاخا زا هک دناه دوی ی ناسک هفناط نیا خیشام زا هکنانچ؛ ملسا امهیلع ی وضرتم تقیرط و ی و فطصم تعبیرش ی اذلاوم: لثم، تَسا مولعم ناشیا فیناصت زا هکنانچ، دندوب دوخ نامز دمارس کیر هزیند یرهاظ مولع

¹ 275 ص، ج 8، ی فاکلا

² بابررد 249 ص، ادیص عبط زا، دافتعلا دیرجت حرشی ف دارملا فشک: رد باطم ل صا و؛ 15 ص، نیکلاس قیوشت گنجزا 97 و 96 ص رد ام و تَسا [20 رطس، 396 ص، هعباسلا قلاسلا، ی ملسا لرا رشن هتسؤم عبط و] ماما طنارش میاهدروا [137 و 136 ص، ج 3، راونا ع لطم] 14 هرامش

³ همار کلا جاهنم]، ص 163: «و اما علم الطریقه فالیه منسوب؛ فإن الصوفیه کلهم یسندون الخرقه الیه». (محقق)

خیش و ،قارشاتمکد بحاصی درورهس نیدلایباهش خیش و ،ینامسد هلو دلا علاء خیش و ،ی مور
،ی لاز غدماحوباً خیش و ،تالیوات بحاصی شاکقازرلا دبء خیش و ،تاحتف بحاصی برء نیدلای یحم
1. م هر یغو راطء خیش و ،سئارء ریسفت بحاصن اهبزور خیش و

1. 37 ص، 5 ج، راونا ع لطم